

EIROPAS KOMISIJAS ATBILDES

UZ EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTAS ĪPAŠO
ZIŅOJUMU

ES budžeta aizsardzība: labāk jāizmanto
iekļaušana melnajā sarakstā

Saturs

I. KOMISIJAS ATBILŽU KOPSAVILKUMS	2
a) Vispārīgs ievads.....	2
b) Komisijas nostāja par Revīzijas palātas galvenajiem apsvērumiem un ieteikumiem.....	2
c) Jaunākās norises un turpmākie pasākumi	3
II. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS GALVENAJIEM APSVĒRUMIEM	4
1. EDES darbības jomas paplašināšana	4
2. EDES efektivitātes uzlabošana	4
3. EDES kā pārskatatbildības instrumenta izmantošanas veicināšana.....	5
4. Dalībvalstis, izslēgšana un datizraces rīki.....	5
III. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS SECINĀJUMIEM UN IETEIKUMIEM	6
1. 1. ieteikums. Paplašināt izslēgšanas situāciju klāstu.....	6
2. 2. ieteikums. Stiprināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu.....	7
3. 3. ieteikums. Uzlabot agrīnas atklāšanas un izslēgšanas uzraudzību netiešā pārvaldībā	8
4. 4. ieteikums. Attiecināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas izmantošanu arī uz dalītu pārvaldību.....	8
5. 5. ieteikums. Labāk izmantot esošos datus un digitālos rīkus.....	9

Šajā dokumentā ir sniegtas Eiropas Komisijas atbildes uz Eiropas Revīzijas palātas ģipāšā ziņojuma apsvērumiem saskaņā ar Finanšu regulas 259. pantu, un tās ir jāpublicē kopā ar ģipāšo ziņojumu.

I. KOMISIJAS ATBILŽU KOPSAVILKUMS

a) Vispārīgs ievads

2016. gadā ieviestās agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmas (*EDES*) mērķis ir pastiprināt ES finanšu interešu aizsardzību.

Šī sistēma, kas attiecas uz tiešo un netiešo pārvaldību, ir uzlabojusi administratīvo sankciju piemērošanu, jo īpaši saistībā ar izslēgšanas situāciju novērtēšanas neatkarību, pamattiesību ievērošanu un pārredzamību attiecībā uz uzņēmējiem.

EDES ir nepieciešama atbildīgā kredītrīkotāja (AK) un *EDES* paneļkomitejas cieša un rezultatīva mijiedarbība. No vienas puses, AK ir pienākums uzsākt administratīvo procedūru, kad viņš/viņa uzzina par izslēgšanas gadījumu. Tas tāpēc, ka AK ir zināšanas par noslēgtajiem līgumiem un dotācijām, vispārīga informācija par attiecīgajām notiekošajām procedūrām un tiesības pieņemt tūlītējus līgumiskus pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses. No otras puses, ar šo sistēmu var vērsties pret neuzticamu uzņēmēju arī tad, ja nav pieņemts valsts galīgais spriedums vai galīgais administratīvais lēmums, pamatojoties uz ieteikumu, ko sniegusi centralizēta starpiestāžu paneļkomiteja, kas veic lietas faktu un konstatējumu provizorisku juridisko kvalifikāciju.

EDES paneļkomiteja, ko vada pastāvīgs un neatkarīgs augsta līmeņa priekšsēdētājs, jau no paša sākuma ir bijusi spēcīgs saskaņošanas virzītājspēks, novēršot riskus, ko rada dažādu AK veiktas atšķirīgas interpretācijas.

EDES paneļkomiteja ir pieņēmusi 57 ieteikumus¹, arī par ļoti nopietniem pārkāpumiem, un saistībā ar lielāko daļu no tiem AK ir pieņēmis attiecīgus lēmumus par izslēgšanu.

Eiropas Kopienu Tiesa ir apstiprinājusi *EDES* procedūru spēkā esamību divās nesenās lietās², kurās Tiesa ir pilnīgi atbalstījusi šo sistēmu un tās elementus, arī AK lomu un paneļkomitejas pilnvaras.

Visbeidzot, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta kopš sistēmas izveides, Komisija bija konstatējusi dažas sistēmas nepilnības un sākusī administratīvus vienkāršošanas un izpratnes uzlabošanas pasākumus, lai uzlabotu tās efektivitāti. Tomēr, lai īstenotu dažus uzlabojumus, būs jāizdara grozījumi tiesību aktos. Tāpēc Komisija nolēma iesniegt priekšlikumu, ko paredzēts pieņemt 2022. gada pirmajā pusgadā; tajā būs ietverti arī daži galvenie Eiropas Revīzijas palātas (ERP) izvīrtītie apsvērumi, un ar to tiks vēl vairāk uzlabota vispārējā sistēma.

Šajā kontekstā Komisija atzinīgi vērtē ERP ziņojumu, kas palīdzēs Komisijas turpmākajās sistēmas uzlabošanas darbībās (sk. tālāk).

b) Komisijas nostāja par Revīzijas palātas galvenajiem apsvērumiem un ieteikumiem

ERP atzīst, ka *EDES* ir plašs izslēgšanas situāciju klāsts un stingras lēmumu pieņemšanas procedūras.

¹ No vairāk nekā 100 nodotajām lietām.

² Lieta T-672/19, *Indico* (EU:T:2022:64) un lieta T-652/19, *Elevation* (EU:T:2022:63).

Tas, ka Komisijas dienesti sistēmā ir reģistrējuši salīdzinoši maz izslēgšanas gadījumu, jāvērtē saistībā ar nepieciešamību panākt pareizu līdzsvaru starp ES finanšu interešu aizsardzību un vajadzību nodrošināt tiesības uz aizstāvību un citas Pamattiesību hartā noteiktās tiesības, pieprasot nepieciešamo pamatotu pierādījumu (konstatēto faktu) līmeni, kas pārbaudīts, īstenojot tiesības tikt uzklaustītam. Tas ir saskaņā ar pienācīga procesa un tiesiskuma principu, ņemot vērā, ka lēmumam par izslēgšanu var būt ievērojama ekonomiska un pat sociāla ietekme uz subjektiem, uz kuriem galā attiecas lēmumi par izslēgšanu. Turklāt par lietu nodošanu *EDES* paneļkomitejai atbildīgs ir AK, kas veic lietas iepriekšēju novērtēšanu, pienācīgi ņemot vērā lietas konkrētos apstākļus (piemēram, nepieciešamību nodrošināt pakalpojuma nepārtrauktību, korektīvo pasākumu novērtējumu, proporcionalitāti un finansiālo ietekmi).

Komisija atzīst, ka ir jāturpina centieni nodrošināt AK konsolidētu piekļuvi datu avotiem, lai, ņemot vērā juridiskos un tehniskos šķēršļus, palīdzētu atklāt izslēgšanas situācijas.

Komisija arī piekrīt, ka *EDES* būtu vēl vairāk jāstiprina, un tā pievērsīsies ERP konstatējumiem, jo īpaši attiecībā uz *EDES* darbības jomas paplašināšanu.

Mūsu atbildes uz galvenajiem ERP apsvērumiem ir sniegtas II un III iedaļā. Komisija piekrīt 1. ieteikumam, 2. ieteikuma 1. apakšieteikumam, 2. ieteikuma 2. apakšieteikumam, 2. ieteikuma 4. apakšieteikumam, 2. ieteikuma 5. apakšieteikumam, 3., 4. un 5. ieteikumam un daļēji piekrīt 2. ieteikuma 3. apakšieteikumam.

c) Jaunākās norises un turpmākie pasākumi

Pēc pirmā pilnvaru termiņa no 2021. gada novembra darbu *EDES* paneļkomitejā sāka jauna priekšsēdētāja *Isabel Rofes* un jauns priekšsēdētājas vietnieks *Igors Ludboržs*. Turklāt ir grozīts paneļkomitejas reglaments³, lai paneļkomitejas procedūrā (novērotāja statusā) varētu piedalīties Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) pārstāvis, ja procedūras pamatā ir *EPPO* nosūtīta informācija.

Attiecībā uz darbības jomas paplašināšanu, to attiecinot arī uz dalītu pārvaldību, Komisija veic pasākumus, lai vēl vairāk uzlabotu šīs lielās budžeta daļas aizsardzību, vienlaikus ievērojot budžeta izpildes uzdevumu deleģēšanu dalībvalstīm saskaņā ar Finanšu regulas 63. panta 1. punktu. Lai mērķtiecīgi un samērīgi paplašinātu *EDES*, to piemērojot arī dalītai pārvaldībai, ņemot vērā Komisijas un dalībvalstu atbildības sadalījumu, ir nepieciešamas tiesību aktu izmaiņas, kas Komisijai ir jāierosina 2022. gada pirmajā pusgadā Finanšu regulas pārskatīšanas satvarā.

---

³ Komisijas Lēmums (ES) 2018/1220 (2018. gada 6. septembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 143. pantā minētās paneļkomitejas reglamentu (OV L 226, 7.9.2018., 7. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu (ES) 2021/1081 (2021. gada 28. jūnijs) (OV L 234, 2.7.2021., 99. lpp.).

II. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS GALVENAJIEM APSVĒRUMIEM

1. **EDES darbības jomas paplašināšana**

Lai uzlabotu *EDES* efektivitāti⁴, Komisija saistībā ar gaidāmo Finanšu regulas pārskatīšanu izstrādā mērķtiecīgu priekšlikumu *EDES* darbības jomas paplašināšanai.

Saskaņā ar jaunajiem ierosinātajiem noteikumiem būs iespējams vērsties pret trim jaunām subjektu kategorijām, ja uz tām attiecas viena vai vairākas izslēgšanas situācijas: i) faktiskajiem īpašniekiem, ii) saistītajiem subjektiem un iii) fiziskām personām, kam ir kontroles, pārvaldības vai pārstāvības pilnvaras. Šīs jaunās subjektu kategorijas paredzēts iekļaut *EDES* darbības jomā tādēļ, lai uzlabotu sistēmas vispārējo efektivitāti, vērsties pret to uzņēmēju "alter-ego", uz kuriem tieši attiecas izslēgšana un kuri bez šādas izslēgšanas piemērošanas varētu turpināt pretendēt uz ES publiskā iepirkuma līgumiem vai citādi izmantot ES līdzekļus.

Turklāt tiks pievienoti trīs jauni turpmāk uzskaitītie izslēgšanas iemesli ar atbilstošu sodu klāstu: i) nesadarbošanās ES izpildstrukturūru veiktajās izmeklēšanās, revīzijās vai pārbaudēs; ii) rīcība, kas rada interešu konfliktu; iii) naida kurināšana un kūdīšana uz diskrimināciju.

Ar iepriekš minētajām izmaiņām paredzēts uzlabot *EDES* vispārējo efektivitāti. Paplašinot *EDES* darbības jomu un pamatnoteikumus, šī sistēma varētu aptvert plašāku izslēgšanas situāciju loku un labāk aizsargāt Savienības finanšu intereses visos pārvaldības veidos.

2. **EDES efektivitātes uzlabošana**

Lai uzlabotu *EDES* efektivitāti⁵, Komisija arī ierosina gaidāmajā Finanšu regulas pārskatīšanā ieviest:

- paātrinātu procedūru lietām, kuras jāizskata prioritārā kārtībā, neskarot tiesības tikt uzklautām;
- nosacījumu uzlabošanu attiecībā uz paziņojumiem par apstrīdēšanas vēstulēm un lēmumiem, kas saistīti ar sankcijām neuzticamiem uzņēmējiem, kuri apzināti slēpj savu atrašanās vietu, lai izvairītos no to pārkāpumu radītajām nelabvēlīgajām sekām;
- pienākumu personai vai subjektam izslēgšanas situācijā pamatot veikto korektīvo pasākumu adekvātumu ar ārēju revīziju vai kompetentās valsts vai Eiropas iestādes lēmumu.

Šādiem uzlabojumiem būtu jāpaātrina lēmumu pieņemšana par izslēgšanu un jāsamazina administratīvais slogs.

⁴ Sk. īpašā ziņojuma iedaļu "Tiešā pārvaldība", 21.–29. punkts.

⁵ Sk. īpašā ziņojuma iedaļu "Tiešā pārvaldība", 30.–34. punkts.

3. EDES kā pārskatatbildības instrumenta izmantošanas veicināšana

Lai veicinātu EDES izmantošanu, tiek ierosināti vairāki pasākumi⁶. Tie ietver sadarbības stiprināšanu ar attiecīgajiem dienestiem, piemēram, OLAF un pēdējā laikā arī EPPO, nosakot darba metodes un procedūras, kā arī palīdzot AK iesniegt lietas EDES paneļkomitejai.

Šajā kontekstā sadarbība starp BUDG ĢD kā sistēmas īpašnieku un OLAF ir kļuvusi ciešāka, ko apliecina pašreizējā sadarbība informācijas apmaiņas, vadlīniju izstrādes un *ad hoc* apmācību jomā, lai OLAF ziņojumus padarītu piemērotākus EDES procedūrai. Līdzīga pieeja jau tiek izmantota attiecībā uz sadarbību ar EPPO.

Turklāt kopš EDES darbības uzsākšanas Komisijas dienesti ir pievērsušies apmācības organizēšanai ES iestādēs, struktūrās un aģentūrās, lai paaugstinātu un uzturētu izpratnes līmeni par EDES procedūrām.

Ir izstrādātas veidnes, vadlīnijas un procedūras, lai atvieglotu AK darbu saistībā ar attiecīgās informācijas par izslēgšanas gadījumiem vākšanu un nosūtīšanu.

Komisija ir arī pastiprinājusi korporatīvo pārraudzību, uzraugot OLAF ieteikumu un piedziņas pasākumu izpildi⁷, kas ir svarīgi soļi, lai veicinātu ES izslēgšanas procedūru uzsākšanu.

Nākotnē Komisija centīsies turpināt uzlabot savas darbības saistībā ar mācībām un vadlīnijām, tostarp dalībvalstu iestādēm un īstenošanas partneriem paredzētajām mācībām un vadlīnijām⁸.

4. Dalībvalstis, izslēgšana un datizraces rīki

Attiecībā uz EDES darbības jomas paplašināšanu, to piemērojot dalībvalstīm⁹, jānorāda, ka EDES pašlaik ir vienīgā izslēgšanas sistēma, kas darbojas ES līmenī. Lai gan dalībvalstīm ir pienākums ieviest efektīvu iekšējās kontroles sistēmu, lai novērstu, konstatētu un labotu pārkāpumus un krāpšanu, ES tiesību aktos nav noteikts, ka dalībvalstīm jāizveido izslēgšanas sistēmas kā tādas.

Komisija sagatavos priekšlikumu, lai risinātu vajadzību pēc pastiprinātas Savienības finanšu interešu aizsardzības ES līmenī, mērķtiecīgi un samērīgi paplašinot EDES darbības jomu, to attiecinot arī uz dalītu pārvaldību.

---

⁶ Sk. īpašā ziņojuma iedaļu "Tiešā pārvaldība", 36.–64. punkts.

⁷ Ņemot vērā OLAF regulā minētos termiņus, kas dalībvalstīm un iestādēm noteikti, lai veiktu turpmākus pasākumus saistībā ar OLAF ieteikumiem.

⁸ Sk. īpašā ziņojuma iedaļu "Tiešā pārvaldība", 36.–64. punkts.

⁹ Sk. īpašā ziņojuma iedaļu "Tiešā pārvaldība", 36.–64. punkts.

Sagatavojot šādu priekšlikumu, tiks pilnīgi ievērota dalībvalstu primārā atbildība par sankciju piemērošanu un šādu lietu izmeklēšanu valsts līmenī saskaņā ar dalītu pārvaldību. Tomēr izslēgšana ES līmenī būtu iespējama un nepieciešama, ja:

- dalībvalstis, izmantojot Pārskāpumu pārvaldības sistēmu (*IMS*), informētu Komisiju par jebkādu izslēgšanas gadījumu saistībā ar ļoti smagiem pārkāpumiem (krāpšana, korupcija u. c.), kas konstatēti ar galīgu spriedumu vai galīgu administratīvo lēmumu. Komisija tad rīkotos, pamatojoties uz šo informāciju;
- attiecīgajā ES ziņojumā (t. i., *OLAF* ziņojumā, Komisijas revīzijas ziņojumā vai ERP ziņojumā) būtu pierādījumi par smagu pārkāpumu gadījumiem un tāpēc būtu jāaizsargā ES budžets, kamēr tiktu gaidīta galīgā lēmuma vai sprieduma, kas varētu būt par pamatu lēmumam par izslēgšanu, pieņemšana, vai ja tas nebūtu pieņemts (kad šāds galīgais lēmums vai spriedums ir pieņemts, paneļkomitejai nekavējoties jāpielāgo tam savs ieteikums).

Turklāt dalībvalstīm būs pienākums skatīt informāciju *EDES* datubāzē un izpildīt tajā iekļautos lēmumus par izslēgšanu. Tas nozīmē, ka tām nevajadzētu būt iespējai piešķirt līdzekļus dalītas pārvaldības režīmā *EDES* iekļautai personai vai subjektam. Komisija atgādina par iepriekšējiem tiesību aktu priekšlikumiem šajā jomā, kuros bija paredzēts uzlikt dalībvalstīm pienākumu, īstenojot ES budžetu dalītā pārvaldībā, ņemt vērā *EDES* izslēgšanu.

Komisija atzinīgi vērtē ERP atbalstu, kā arī Eiropas Parlamenta atbalstu šādai *EDES* paplašināšanai, attiecinot to uz dalīto pārvaldību.

Visbeidzot, Komisija atgādina, ka ir ierosinājusi priekšlikumus uzlabot dalībvalstu savākto datu par ES finansējuma saņēmējiem kvalitāti un sadarbību, ja budžets tiek īstenots, ievērojot dalītu pārvaldību, un saskaņā ar Atvērto datu un noturības mehānismu, cita starpā paredzot obligāti izmantot vienotu datizrāces un riska novērtēšanas rīku. Tomēr tiesību aktos, par kuriem panākta vienošanās, paredzēta tikai brīvprātīga vienotā datizrāces un riska novērtēšanas rīka izmantošana.

Komisija ir izlaidusi un turpina pilnveidot datizrāces un riska novērtēšanas rīku *Arachne*. *Arachne* visupirms ir līdzekļu saņēmēju un projektu datubāze. Komisija turpinās šā rīka modernizēšanu, izmantojot jaunākos sasniegumus tehnoloģiju jomā (arī mākslīgo intelektu), un arī turpmāk aktīvi veicinās *ARACHNE* un tā jauno funkciju izmantošanu dalībvalstīs¹⁰.

Saistībā ar gaidāmo mērķtiecīgo Finanšu regulas pārskatīšanu Komisija centīsies vēl vairāk uzlabot ES budžeta aizsardzību un apsver iespēju ierosināt izmantot vienotu datizrāces un riska novērtēšanas rīku attiecībā uz visām ES budžeta izpildes metodēm.

III. KOMISIJAS ATBILDES UZ REVĪZIJAS PALĀTAS SECINĀJUMIEM UN IETEIKUMIEM

1. 1. ieteikums. Paplašināt izslēgšanas situāciju klāstu

Komisija pieņem šo ieteikumu.

---

¹⁰ Sk. ģipšā ziņojuma iedaļu "Dalītā pārvaldība", 73.–81. un 82.–87. punkts.

Komisija Finanšu regulā ierosina paplašināt *EDES* darbības jomu. Šajā kontekstā būtu iespējams iekļaut trīs jaunas subjektu kategorijas: faktiskos īpašniekus, saistītos subjektus un fiziskās personas, kas iesaistītas pārkāpumā. To izslēgšanas iespēja tiks individuāli novērtēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta ieteikumu, lai, piemēram, nošķirtu tiešu un netiešu iesaistīšanos izslēgšanas situācijās, lai, ievērojot personīgās atbildības principu, izvairītos no tā, ka *EDES* tiek netaisnīgi reģistrēti subjekti, kas faktiski nav ietekmējuši iesaistīšanos izslēgšanas situācijā.

2. 2. ieteikums. Stiprināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas sistēmu

Komisija pieņem šo ieteikumu daļēji.

Atsaucoties uz konkrētajiem apakšieteikumiem, Komisija norāda, ka:

1. Komisija pieņem 2. ieteikuma 1. apakšieteikumu.

Komisija izstrādā iekšējo lietu pārvaldības sistēmu, kas spēj nodrošināt pārskatu par *EDES* izskatīšanā esošo un slēgto lietu rezultātiem. Sistēma tiks izstrādāta, pienācīgi ņemot vērā konfidencialitātes prasības un privātuma apsvērumus.

2. Komisija pieņem 2. ieteikuma 2. apakšieteikumu.

Komisijas Korporatīvās pārvaldības padomes paspārnē Komisija ir uzsākusi *EDES* efektīvas darbības korporatīvo pārraudzību, jo īpaši attiecībā uz *OLAF* ziņojumu un ieteikumu par agrīnu atklāšanu vai izslēgšanu, kā arī panelkomitejas ieteikumu izpildes kontroli. Komisijai būtu jānodrošina arī korporatīva pārraudzība attiecībā uz *OLAF*¹¹ un *EPPO* pašreizējām izmeklēšanām, vienlaikus pilnīgi ievērojot iespējamās konfidencialitātes prasības, kā arī galīgajiem revīzijas rezultātiem, lēmumiem par konkurenci un īstenošanas partneru paziņojumiem. AK un *EDES* panelkomitejas loma saistībā ar reakcijas uz izslēgšanas situācijām saskaņošanu nedrīkst tikt mainīta.

Attiecībā uz pieejamo datu avotu izmantošanu izslēgšanas gadījumu noteikšanai Komisija pētīs iespēju pārraudzīt AK darbības, kad informācija par iespējamiem izslēgšanas gadījumiem tiek reģistrēta attiecīgajā datubāzē. Attiecībā uz *IMS* datiem ierakstus dara pieejamus, kad AK atrod atbilstīgu sistēmā un pieprasa papildu informāciju.

3. Komisija daļēji pieņem 2. ieteikuma 3. apakšieteikumu.

Komisija nepaļaujas tikai uz deklarācijām par godavārdu. Papildus šādu deklarāciju pārbaudei Komisija paredz dažus *ex post* aizsardzības pasākumus. Konkrētāk, Komisija pieprasa, lai AK pirms līguma parakstīšanas visos procedūru posmos pārbaudītu *EDES* datubāzi. *Ex post* pārbaudes tiek nodrošinātas arī pirms maksājumu veikšanas ar bloķēšanas brīdinājumiem *ABAC* sistēmā, kas saistīti ar izslēgtajiem subjektiem. Sistēma brīdinās AK arī tad, ja *EDES* tiks ieviesta agrīnas atklāšanas lietu reģistrācija. Tādējādi AK līguma izpildes gaitā var tikt informēti par problēmām, kas saistītas ar ES darījumu partneriem, ar kuriem tiem ir esošas līgumattiecības.

---

¹¹ Atsauce uz "notiekošajām *OLAF* izmeklēšanām" būtu jāsaprot kā atsauce uz administratīviem piesardzības pasākumiem, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, kā aprakstīts Regulas 883/2013 (*OLAF* regula) 7. panta 6. punktā.

Tomēr Komisija izpētīs iespēju izveidot vienas pieturas aģentūru dalībvalstu iestādēm, lai izmantotu attiecīgos datus, kas pieejami *EDES*, *Arachne* un saistībā ar *Summa* (plānoto lietotni, kas aizstās *ABAC*), lai nodrošinātu ES budžeta maksimālu aizsardzību, izmantojot savstarpēju savienojamību, savstarpēju informācijas apmaiņu un mākslīgajā intelektā balstītus rīkus un metodes. Skatīt arī atbildi uz 5. ieteikumu.

4. Komisija pieņem 2. ieteikuma 4. apakšieteikumu.

Panelkomitejas sekretariāts ir izstrādājis dažādas vadlīnijas, lai atvieglotu sadarbību ar *OLAF* un citiem dienestiem un nodrošinātu maksimālu *EDES* procedūru efektivitāti. Tas ietver norādījumus par *OLAF* ziņojumu izmantošanu¹², norādījumus par izslēgšanas ietekmi uz spēkā esošajām juridiskajām saistībām, *EDES* korporatīvos norādījumus u. c. Komisija izstrādās turpmākus norādījumus par *EDES* izmantošanu.

5. Komisija pieņem 2. ieteikuma 5. apakšieteikumu.

Komisija turpinās veicināt informētību par *EDES*, arī citās ES iestādēs un struktūrās, dalībvalstu iestādēs un saistībā ar īstenošanas partneriem.

3. 3. ieteikums. Uzlabot agrīnas atklāšanas un izslēgšanas uzraudzību netiešā pārvaldībā

Komisija pieņem šo ieteikumu.

Netiešās pārvaldības pamatā ir paļaušanās uz partneru noteikumiem un to administratīvās autonomijas atzīšana, pārvaldības deklarācijas un saistītie partneru sniegtie revīzijas atzinumi. Par partneru noteikumiem un procedūrām tiek sagatavoti pīlāru novērtējumi, lai nodrošinātu, ka, piemēram, partnera izslēgšanas noteikumi ir darbojušies apmierinoši.

Ņemot to vērā, Komisija veiks papildu pasākumu, lai nodrošinātu, ka tās partneri izpilda savu pienākumu informēt Komisiju gadījumos, kad tiek konstatēts, ka darījumu partneri ir izslēgšanas situācijās, atjauninot pārvaldības deklarācijas paraugus, lai pievienotu īpašu atsauci uz pienākumu informēt Komisiju par atklātas krāpšanas un/vai pārkāpuma gadījumiem, piemērojot FR 142. panta 2. punkta e) apakšpunktu. Turklāt varētu uzlabot to partneru informētību, kuri īsteno līdzekļus netiešā pārvaldībā, lai partneriem atgādinātu par to pienākumu informēt.

4. 4. ieteikums. Attiecināt agrīnas atklāšanas un izslēgšanas izmantošanu arī uz dalītu pārvaldību

Komisija pieņem šo ieteikumu.

Saistībā ar gaidāmo Finanšu regulas pārskatīšanu Komisija ierosina mērķtiecīgi un samērīgi paplašināt *EDES* darbības jomu, attiecinot to uz dalītu pārvaldību, kā arī noteikt dalībvalstīm pienākumu pārbaudīt *EDES* datubāzi un, piešķirot ES līdzekļus, ņemt vērā tajā iekļautos izslēgšanas gadījumus. Mērķtiecīga *EDES* paplašināšana, attiecinot to uz dalītu pārvaldību, ir saistīta ar

---

¹² Norādījumi par *OLAF* administratīvo ieteikumu izstrādi un vadlīnijas par *OLAF* administratīvo ieteikumu uzraudzību ir pabeigtas un ir piemērojamas no 2022. gada janvāra.

nepieciešamību ievērot budžeta izpildes uzdevumu deleģēšanu dalībvalstīm saskaņā ar Finanšu regulas 63. panta 1. punktu.

5. 5. ieteikums. Labāk izmantot esošos datus un digitālos rīkus

Komisija pieņem šo ieteikumu.

Atsaucoties uz konkrētajiem apakšieteikumiem, Komisija norāda, ka:

1. Komisija pieņem 5. ieteikuma 1. apakšieteikumu.

Komisija veiks kartēšanu un ir uzsākusi koncepcijas pārbaudi, lai noteiktu datu pieejamību. Tomēr minētās kartēšanas rezultāti būs atkarīgi no valstu datu pieejamības.

2. Komisija pieņem 5. ieteikuma 2. apakšieteikumu.

Finanšu regulas pārskatīšanā Komisija ir iecerējusi ierosināt pieejamo valstu datu izmantošanu. Komisija vēl vairāk paplašinās juridisko pamatu, lai izmantotu citus būtiskus valsts datus, kuri ietverti Pārskatīšanas pārvaldības sistēmā un kurus dalībvalstis ziņojušas *EDES* paneļkomitejas procedūras sākšanai, kā arī lai dalībvalstis varētu izpildīt saistītos izslēgšanas lēmumus par dalītas pārvaldības izdevumiem. Šie ir ES budžeta aizsardzībai visbūtiskākie valstu avoti. Komisija arī analizē iespēju savstarpēji savienot *EDES*, Pārskatīšanas pārvaldības sistēmu un *Arachne*. Ņemot vērā valstu noteikumus, jo īpaši datu aizsardzības jomā, Komisija nevar vākt un atkalizmantot datus bez pienācīgas procedūras.

3. Komisija pieņem 5. ieteikuma 3. apakšieteikumu.

Komisija turpinās pilnveidot integrēto datizraces un riska novērtēšanas IT sistēmu *Arachne*, ko tā ir darījusi pieejamu dalībvalstu iestādēm, kuras izpilda ES budžetu. Šie pilnveides pasākumi ietvers jaunas funkcijas un iespējas, piemēram, *ex ante* moduli, ar KLP saistītus jauninājumus un jaunus riska rādītājus, lai ņemtu vērā faktisko īpašnieku datus. Komisija arī centīsies uzlabot sistēmas lietotājdraudzīgumu un, ciktāl dalībvalstis dara pieejamus valstu datus, tās sadarbspēju ar citiem ES un valstu datu avotiem, kas attiecas uz ES budžeta izpildi. Saistībā ar gaidāmo mērķtiecīgo Finanšu regulas pārskatīšanu Komisija centīsies vēl vairāk uzlabot ES budžeta aizsardzību un apsver iespēju ierosināt izmantot šādu integrētu datizraces un riska novērtēšanas IT sistēmu attiecībā uz visām ES budžeta izpildes metodēm.

4. Komisija pieņem 5. ieteikuma 4. apakšieteikumu.

Komisija ir atbildīga par to, lai *EDES* datubāzē darītu pieejamus ES lēmumus par izslēgšanu, un cenšas maksimāli popularizēt šo rīku. Komisija arī veiks turpmākus pasākumus, lai uzņēmumu līmenī veicinātu integrētā datizraces un riska novērtēšanas rīka, kura pašreizējais nosaukums ir *Arachne*, IT sistēmas izmantošanu.

5. Komisija pieņem 5. ieteikuma 5. apakšieteikumu.

Skatīt atbildi uz 5. ieteikuma 3. apakšieteikumu.